

TÈCNiques D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA

2n BATXILLERAT

INTRODUCCIÓ

Al llarg de la història, els materials i les tècniques gràficoplàstiques han aportat a l'artista les eines i els recursos necessaris per a expressar i comunicar idees, emocions, sentiments, i generar diferents tendències i escoles a partir de l'evolució d'estos.

La matèria Tècniques d'Expressió Gràficoplàstica aporta a l'alumnat les bases d'una formació artística dirigida a desenvolupar les competències necessàries en el coneixement i l'aplicació d'estos recursos, tècniques i aplicacions instrumentals, algunes utilitzades des de l'antiguitat, i valorar la seua evolució en una societat cada vegada més especialitzada i tecnològica.

El coneixement de les tècniques gràficoplàstiques tradicionals en els camps del dibuix, la pintura i el gravat, així com en altres tècniques mixtes i alternatives més recents, afavorix que l'alumnat a l'hora d'expressar i plasmar les seues pròpies idees tinga una formació que el capacite per a seleccionar i utilitzar els materials, els procediments i les solucions tècniques que més s'adeqüen als seus objectius.

El desenvolupament de les capacitats creatives permetrà a l'alumnat iniciar-se en el camp de les arts gràfiques, desenvolupant un esperit crític dins del món de la plàstica. A més, a través dels coneixements adquirits, podrà apreciar amb una profunditat molt major el valor del patrimoni artístic i, per tant, fomentar actituds de respecte cap a este.

A més dels coneixements específics relacionats amb la matèria, l'alumnat adquirirà competències específiques en la interpretació de documentació gràfica, plàstica, visual i audiovisual, elaborada d'acord amb els codis establits per cada sistema de comunicació i representació. Un altre objectiu és desenvolupar l'esperit emprenedor de l'alumnat, per mitjà de l'anàlisi de les seues possibilitats i limitacions, aprenent a planificar, a prendre decisions, a avaluar les seues produccions i extreure les seues pròpies conclusions i valorant les possibilitats de millora.

En referència a la contribució de l'àrea a l'adquisició de les competències clau, l'àrea Tècniques d'Expressió Gràficoplàstica contribueix al desenvolupament de totes estes, atés el seu caràcter integrador. En primer lloc, l'àrea desenvolupa plenament la consciència i l'expressió cultural, ja que l'alumnat aprofundirà i entendre com s'han desenvolupat al llarg de la història els processos i les tècniques que han permès als artistes manifestar les vivències de cada una de les èpoques en les obres d'art. També es treballa l'habilitat per a desenvolupar propostes cooperatives i comparar opinions creatives i expressives d'un mateix i dels altres, amb esperit crític i actitud oberta i respectuosa cap a les manifestacions artístiques desenvolupades en l'aula i, sobretot, la creativitat i la voluntat de cultivar les pròpies capacitats estètiques, per mitjà de l'expressió artística a través de la imatge i la participació en la vida cultural.

Esta assignatura també afavorix la capacitat d'aprendre a aprendre de l'alumnat, perquè el seu caràcter teòricopràctic permet millorar els seus coneixements a partir de l'observació de produccions dels artistes i la comparació i experimentació amb les seues pròpies produccions. L'adquisició de la competència digital en esta àrea s'evidencia en gran part dels continguts del currículum relacionats amb el món de la imatge que la dita informació incorpora. A més, l'ús de les TIC i dels recursos tecnològics específics no sols suposa una eina potent per a produir creacions visuals i audiovisuals sinó que, al seu torn, millora l'aprenentatge competencial tecnològic.

Quant als elements transversals, es fa referència en la majoria dels blocs de continguts a la importància de la comprensió lectora i expressió escrita necessària per a la resolució d'exercicis, així com a l'expressió i comunicació oral atenent de manera especial la terminologia i el vocabulari específic de la matèria.

En Tècniques d'Expressió Gràficoplàstica, com en la majoria de les matèries, es fa necessari l'ús de les TIC que, sense dubte, faciliten l'aprenentatge de continguts i processos. De la mateixa manera s'incideix en el desenvolupament de l'esperit emprenedor i l'educació cívica i constitucional, sense perdre de vista la igualtat entre hòmens i dones, la prevenció i resolució de conflictes, situacions de risc derivades de la utilització de les TIC i, per descomptat, el foment del desenvolupament sostenible i la preservació del medi ambient.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Tècniques d'Expressió Gràficoplàstica

Curs 2n Batxillerat

Bloc 1: Materials. Curs 2n Batxillerat

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Evolució històrica dels materials. Adaptació al llarg de la història. Composició dels materials. Pigments, aglutinants i diluents de cada tècnica gràficoplàstica. Propietats físiques i químiques dels diversos materials i la seua interactuació. Suports. Característiques dels diferents tipus de suports. La preparació dels suports. Raonar l'elecció dels materials amb què es treballarà en l'aplicació de cada tècnica tenint en compte les propietats físiques i químiques. Utilització de la terminologia específica. Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu. Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca i selecció a través de diferents fonts d'informació, incloent-hi les tecnologies de la informació i la comunicació. Busca en xarxes socials, blogs, wikis, fòrums, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia i bases de dades especialitzades.</p>	<p>BL1.1. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p>	<p>CCLI CAA</p>
	<p>BL1.2. Buscar i seleccionar a partir d'una estratègia de filtratge i de manera contrastada en mitjans digitals com ara xarxes socials, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, i registrar-la en paper de manera cuidadosa o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p>	<p>CD CCLI</p>
	<p>BL1.3. Distingir els diversos materials i instruments utilitzats en les tècniques gràficoplàstiques, analitzar la seua evolució i la seua aplicació al llarg de la història i experimentar amb alguns d'estos en obres pròpies.</p>	<p>CCLI CMCT CAA</p>
	<p>BL1.4. Experimentar amb diversos materials i seleccionar-ne els adequats per a elaborar una proposta creativa tenint en compte la tècnica aplicada i les propietats físiques i químiques dels materials.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p>
	<p>BL1.5. Crear propostes amb fins decoratius i seleccionar els materials i suports més adequats (paper, fusta, cartó, teixits, materials reciclats o mitjans tecnològics).</p>	<p>SIEE CEC</p>

Bloc 2: Tècniques de dibuix. Curs 2n Batxillerat

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Materials, estris i suports. Utilització de la terminologia pròpia d'estes tècniques. tècniques seques. Llapis de grafit, compostos, greixos, de color i carbonet. Característiques, suports i utilització. Anàlisi d'obres realitzades amb tècniques de dibuix seques per artistes de diferents èpoques i estils. Tècniques humides i mixtes. La tinta i les seues ferramentes. Tintes resistents i no resistents a l'aigua. Instruments: ploma estilogràfica, plomins amb</p>	<p>BL2.2. Analitzar les tècniques seques i humides i mixtes en les obres gràficoplàstiques, i realitzar projectes artístics de manera individual o col·lectiva, seleccionant i utilitzant amb propietat els recursos tècnics, tecnològics i digitals més idonis per a expressar idees, valors, emocions i sentiments segons el missatge que pretenguen transmetre.</p>	<p>MCT CAA CEC</p>

<p>portaescuradents, ploma de canya, estilògrafs, retoladors i pinzells. Característiques, suports i utilització. Anàlisi d'obres realitzades amb tècniques de dibuix humides i mixtes per artistes de diferents èpoques i estils. Aplicació de les tècniques pròpies del dibuix en la realització de treballs. Pensament mitjans-fi. Pensament alternatiu. Estratègies de planificació, organització i gestió de projectes. Selecció de la informació tècnica i recursos materials. Procés estructurat de presa de decisions. Calibratge d'oportunitats i riscos. Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats. Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació.</p>	<p>BL.2.2. Identificar en dibuixos i les pintures d'artistes representatius a través de la història algunes de les tècniques seques i humides i aplicar-les en les seues pròpies produccions de manera apropiada per a expressar idees, sentiments i emocions.</p> <p>BL.2.3. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, descrivint accions, recursos materials, terminis i responsabilitats per a aconseguir els objectius proposats, adequar el pla durant el seu desenrotllament considerant diverses alternatives per a transformar les dificultats en possibilitats, avaluar el procés i el producte final i comunicar de forma creativa els resultats obtinguts amb el suport dels recursos adequats.</p> <p>BL.2.4. Produir obres pròpies utilitzant tant tècniques de dibuix seques (llapis de grafit, compostos, greixos, de color i carbonet) com humides mixtes (tintes resistents i no resistents a l'aigua) i avaluar els resultats argumentant de manera crítica.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>SIEE CEC</p> <p>CMCT CAA CEC</p>
---	---	---

Bloc 3: Tècniques de pintura. Curs 2n Batxillerat		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Materials, estris i suports. Els elements components de la pintura: pigments, aglutinants, diluents i additius. Tipus i característiques dels pinzells. Altres estris utilitzats en l'aplicació de la pintura. Característiques dels distints tipus de suports. La preparació dels suports. Utilització de la terminologia específica. Tècniques a l'aigua. Aquarel·la. Tremp. Acrílic. Característiques, suports i material adequat en cada una d'estes. Anàlisi d'obres realitzades amb estes tècniques per artistes de diferents èpoques i estils. Tècniques olioses o greixos. La pintura a l'oli. Origen i evolució històrica de la tècnica. Característiques tècniques de la pintura a l'oli. El suport i la seua emprimació. Diluents, mèdiums i vernissos. Altres tècniques grasses: Ceres. Pastissos a l'oli. Encàustica. Característiques, suports i material adequat en cada una d'estes. Anàlisi d'obres realitzades amb estes tècniques per artistes de diferents èpoques i estils. Pastissos secs, blans i durs. Característiques, suports i material adequat. Anàlisi d'obres realitzades amb pastissos per artistes de diferents èpoques i estils.</p>	<p>BL.3.1. Descriure algunes de les tècniques de pintura més significatives al llarg de la història, així com identificar els materials utilitzats en cada tècnica i experimentar amb estes en produccions pròpies de manera expressiva.</p> <p>BL.3.2. Identificar en algunes de les obres d'art i escoles més significatives a través de la història les tècniques a l'aigua, les tècniques sòlides, olioses i mixte, i aplicar-les de manera adequada en la producció de treballs personals per a expressar idees, sentiments i emocions.</p> <p>BL.3.3. Descriure les tècniques i els materials de pintura utilitzats en obres pictòriques de diferents èpoques artístiques i en obres pròpies de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional utilitzant la terminologia adequada per a expressar-se de manera oral i escrita, i argumentar de forma crítica els seus punts de vista a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg.</p> <p>BL.3.4. Realitzar composicions utilitzant les tècniques a l'aigua, sòlides i olioses</p>	<p>CCLI CMCT CEC</p> <p>CMCT CEC CD</p> <p>CCLI CMCT CEC</p> <p>CMCT</p>

	que resulten més apropiades per al projecte i triar-les tenint en compte la funció expressiva i comunicativa del missatge que desitgen transmetre.	CEC CAA
--	--	------------

Bloc 4: Tècniques de gravat i estampació. Curs 2n Batxillerat

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Concepte de monoimpressió i de reproducció múltiple. L'obra gràfica. Materials, estris, maquinària i suports. El taller de gravat. El mobiliari. Les tintes. El tòrcul. La premsa vertical. La premsa litogràfica. Matrius. El paper de gravat. Utilització de la terminologia específica. Monotípia plana. Procediments directes, additius, subtractius i mixtos. Estampació en relleu. Xilografia. Fustes: a fibra i contra fibra. Linòleum. Cartó estucat: La tècnica d'escatar o esgrafiar com a alternativa al gravat en relleu. Estampació en buit o calcografia. Tècniques directes o seques. Burí. Punta seca. Manera negra. Tècniques indirectes o àcides. Aiguafort. Aiguatinta. Vernís bla. Gofratge.</p> <p>Aplicació de les diverses tècniques de gravat en la realització de treballs. Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea. Autoconeixement d'aptituds i interessos. Procés estructurat de presa de decisions.</p>	<p>BL.4.1. Conèixer la terminologia i el vocabulari específic relacionat amb les diferents tècniques del gravat.</p> <p>BL.4.2. Planificar les fases en la producció de gravats i estampats. individuals o col·lectius, descrivint accions, recursos materials, terminis i responsabilitats per a aconseguir els objectius proposats, adequar el pla durant el seu desenvolupament considerant diverses alternatives per a transformar les dificultats en possibilitats, avaluar el procés i el producte final i comunicar de forma creativa els resultats obtinguts amb el suport dels recursos adequats.</p> <p>BL.4.3. Elaborar produccions pròpies utilitzant tècniques no tòxiques de gravat i estampació variades i avaluar els resultats de manera crítica.</p> <p>BL.4.4. Analitzar l'evolució de les tècniques de gravat en algunes obres significatives a través de la història, experimentar amb algunes d'estes les possibilitats creatives, avaluar el resultat i argumentar de forma crítica els seus punts de vista a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg.</p> <p>BL.4.4. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, les professions i els estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, les habilitats i les competències necessàries per al seu desenvolupament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p>	<p>CCLI CMCT CEC</p> <p>CMCT SIEE CEC</p> <p>CCLI CMCT CEC</p> <p>CCLI CMCT CEC</p> <p>SIEE CSC CEC</p>

Bloc 5: Tècniques mixtes i alternatives. Curs 2n Batxillerat

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Tècniques mixtes i alternatives. La tècnica del collage. Materials reciclats. Utilitzant les TIC, diferents tècniques alternatives. Tècniques mixtes: combinació i experimentació amb la mescla de distintes</p>	<p>BL.5.1. Experimentar amb tècniques mixtes i alternatives diferents formes d'expressió artística i elaborar propostes creatives que expressen idees i emocions i sentiments.</p>	<p>CEC</p>

<p>tècniques de dibuix i pintura. Experimentació amb materials no pictòrics. Anàlisi d'obres realitzades amb estes tècniques per artistes de diferents èpoques i estils. Aplicació de les diverses tècniques d'expressió, tant tradicionals com les més innovadores i tecnològiques.</p>	<p>BL.5.2. Identificar altres tècniques gràficoplàstiques diferents de les tradicionals i experimentar amb estes en produccions pròpies de manera creativa.</p>	CCLI
	<p>BL.5.3. Descriure la tècnica del collage i aplicar-la a propostes personals per a elaborar propostes pautades pel professor.</p>	CCLI
	<p>BL.5.4. Utilitzar materials reciclats per a produir obres noves amb un sentit diferent per al que van ser confeccionats.</p>	CSC
	<p>BL.5.5. Representar a través de les TIC propostes personals com per exemple instal·lacions de caràcter artístic, investigar les possibilitats i experimentar amb diferents tècniques alternatives.</p>	CD CAA

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.